

KULTURUTSKOTTETS BETÄNKANDE 4/2009 rd

Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av 54 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet samt 21 § i lagen om fritt bildningsarbete

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 2 april 2009 en proposition med förslag till lagar om ändring av 54 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet samt 21 § i lagen om fritt bildningsarbete (RP 28/2009 rd) till kulturutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Salla Kalsi, undervisningsministeriet

- ledande redovisningsrevisor Klaus Krokfors, Statens revisionsverk
- skolråd Raakel Tiihonen, Utbildningsstyrelsen.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- Ammatillisen Aikuiskoulutuksen Liitto r.y.
- Finlands Kommunförbund
- Yksityisen Opetusalan Liitto ry
- Revisorer inom den offentliga förvaltningen rf
- Koulutuksen järjestäjien yhdistys ry
- Läroavtalsutbildningsarrangörerna i Finland rf
- Samverkande Bildningsorganisationerna.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås en ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet samt av lagen om fritt bildningsarbete. Propositionens syfte är att säkra en behörig och tillräcklig övervakning genom en effektivare granskningsverksamhet. I vardera lagen tas in bestämmelser om statsbidragsmyndighetens rätt att bemyndiga en utomstående revisor att granska riktigheten i de uppgifter som behövs för att bestämma finansieringen. Därtill föreslås ett tillägg i vardera lagen om att statsbidragsmyndigheten ges rätt att vid behov fatta beslut om begä-

ran om bistånd av en utomstående sakkunnig vid granskningen. I lagarna tas in bestämmelser om att de allmänförvaltningsrättsliga författningar som tryggar garantierna för god förvaltning ska tillämpas på utomstående revisorer och sakkunniga. Beslut om utförandet av granskningar ska också i fortsättningen fattas av statsbidragsmyndigheten. Utbildningsstyrelsens ställning som den myndighet som utför granskningar förändras inte.

Lagarna avses träda i kraft sommaren 2009.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Med hänvisning till propositionen och övrig utredning anser utskottet att propositionen är behövlig och motiverad. Syftet med reformen är att effektivisera övervakningen av statsandelarna till kommunal utbildnings- och kulturverksamhet genom att förbättra granskningsverksamheten och att utöver myndigheternas egen granskning på ett flexibelt sätt få tillgång även till revisionskompetens och resurser från den privata sektorn. Enligt utskottets uppfattning är det ändamålsenligt att ge statsbidragsmyndigheten möjlighet att i förekommande fall själv utföra granskningar eller uppdra granskningen åt en utomstående, om detta ger verksamheten ett funktionellt eller ekonomiskt mervärde. Den föreslagna ändringen ökar kompetensen inom granskningsverksamheten och bidrar till att minska eftersläpningar, vilket helt klart har varit ett problem. En bättre granskningsverksamhet gör det lättare att föregripa oklarheter när det gäller riktigheten i uppgifter, uppdaga missbruk och effektivisera användningen av allmänna medel. Utskottet tillstyrker lagförslaget utan ändringar men med följande anmärkningar.

Den övervakning och granskning som avses i lagförslaget berör ett vittomfattande område. År 2008 fanns det 935 anordnare och huvudmän inom den aktuella finansieringen. Finansiering beviljades 2009 till ett belopp om ca 3,7 miljarder euro. Det system för uppföljning av statsandelsreformen som trädde i kraft 1993 grundar sig i hög grad på uppgifter som anordnarna och huvudmännen själva lämnar, det vill säga på förtro-

ende. Enligt propositionen har det hos undervisningsministeriets granskningsobjekt under den senaste tiden uppdagats oklarheter i många fall. Granskningarna kräver betydande resursanvändning från myndigheternas sida, särskilt om de leder till återkrav av statsandelar eller rentav till rättegång.

I propositionen för man fram möjligheten att i föregripande syfte bestämma att privata statsandelsmottagares revisorer ska vara skyldiga att även granska riktigheten i de uppgifter som lämnas om grunderna för och användningen av statsandelar. Detta krävs redan nu i kommunallagen. Utskottet menar att denna möjlighet kunde beaktas som ett sätt att förbättra tillsynen över att finansieringssystemet fungerar.

Med tanke på verkställigheten är det viktigt att säkerställa kompetensen i granskningsverksamheten. Den som utför granskningar ska alltid vid sidan av ekonomisk kompetens ha tillräckliga kunskaper i den sektor han eller hon granskar. Utskottet anser det därför nödvändigt att statsandelsmyndigheten, när den gör sitt val, bedömer om den som utför granskningen utöver finansieringssystemet också känner till den utbildnings- eller kulturverksamhet som är föremål för granskning.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår kulturutskottet

att lagförslagen godkänns utan ändringar.

Helsingfors den 26 maj 2009

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Raija Vahasalo /saml
medl. Outi Alanko-Kahiluoto /gröna
Merikukka Forsius /saml
Timo Heinonen /saml
Elsi Katainen /cent
Anneli Kiljunen /sd
Sanna Lauslahti /saml

Jukka Mäkelä /saml
Mikaela Nylander /sv
Lauri Oinonen /cent
Tuula Peltonen /sd
Tuomo Puumala /cent
Tommy Tabermann /sd.

Sekreterare var

utskottsråd Marjo Hakkila.